

Літературний процес наприкінці XVIII — у першій половині XIX ст. Основні художні напрями (класицизм, романтизм, початкові форми реалізму)

Етапи розвитку української літератури

У літературі межа XVIII–XIX століть пов'язана і деяким різноманіттям течій та напрямів.

Класицизм — це напрям у європейській літературі та мистецтві, що виникає на противагу бароко. Класицизм орієнтується на античність: на авторитетні античні тексти, зокрема, Аристотеля та Горація; на сюжети античної міфології. Класицизму притаманний раціоналізм, тобто мистецтво будується на засадах розуму. Цей напрям тягнеться до аристократизму, він прагне задовольнити потреби насамперед панівних верств суспільства.

До високого стилю в класицизмі належали трагедія, ода, епопея, до середнього — елегія та повчальний діалог; до низького — комедія, байка, травестія, літературна казка.

Класицизм дотримується трьох єдностей — місця, часу та дії.

Представники:

французький класицизм: Жан Батист Мольєр («Міщанин-шляхтич»);
український класицизм: Іван Котляревський («Енеїда», «Наталка Полтавка»).

Романтизм — це напрям у літературі та мистецтві, який орієнтується на історичне минуле, тут же — інтерес до фольклору. Романтики протиставляли реальне життя своїм уявленням про життя. Романтичний герой — людина великих пристрастей та можливостей, вона здатна на незвичайні вчинки і діє (почасти) у фантастичних обставинах.

Представники в українській літературі: Євген Гребінка, Петро Гулак-Артемовський, Тарас Шевченко, Пантелеймон Куліш.

Сентименталізм — напрям у європейській літературі, що прагне відтворити світ почуттів простої людини й викликати у читача співчуття до героїв. Сентименталізм утверджує чуттєву, ірраціональну стихію.

Представник в українській літературі: Григорій Квітка-Основ'яненко.

Рекомендовані джерела:

- Вірш Василя Голобородька «Наша мова»:
<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=5214>.